

QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM THAM GIA THỰC HIỆN CÔNG TÁC TÔN GIÁO TRONG TÌNH HÌNH MỚI: KẾT QUẢ VÀ MỘT SỐ KINH NGHIỆM

NGUYỄN VĂN BẠO *

Quân đội nhân dân Việt Nam là quân đội cách mạng, quân đội của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân, đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng. Là một thành tố của hệ thống chính trị, Quân đội ta có vai trò, trách nhiệm tham gia thực hiện công tác tôn giáo của Đảng và Nhà nước. Trong bối cảnh của thời kỳ đổi mới, mở cửa và hội nhập quốc tế, việc tham gia thực hiện công tác tôn giáo của Quân đội không chỉ là nhiệm vụ chính trị mà còn có ý nghĩa về kinh tế - xã hội và quốc phòng, an ninh.

1- Việt Nam là một quốc gia đa tôn giáo. Đảng Cộng sản Việt Nam khẳng định, tín ngưỡng, tôn giáo là nhu cầu tinh thần của một bộ phận nhân dân, đang và sẽ tồn tại cùng dân tộc trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Xuất phát từ quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh về tôn giáo, Đảng và Nhà nước ta luôn xác định công tác tôn giáo (CTTG) là vấn đề chiến lược có ý nghĩa rất quan trọng. Công tác tôn giáo có liên quan đến nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội, đến các cấp, các ngành, là một trong những nhân tố tạo điều kiện cho sự ổn định và phát triển đất nước. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 7 khóa IX của Đảng đã khẳng định: CTTG là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị do Đảng lãnh đạo. Thực hiện tốt CTTG góp phần quan trọng vào thắng lợi của sự nghiệp cách mạng Việt Nam.

Với chức năng là đội quân chiến đấu, đội quân công tác và đội quân lao động sản xuất, Quân đội nhân dân Việt Nam có vai trò quan trọng trong tham gia thực hiện CTTG - là thực hiện đội quân công tác, đội quân lao động sản xuất. Các đơn vị quân đội có lợi thế là đứng chân trên địa bàn các vùng có đông đồng bào theo các tôn giáo trên cả nước; trong đội ngũ cán bộ, chiến sĩ quân đội, có một bộ phận không nhỏ là con em đồng bào các tôn giáo. Cho nên, việc tham gia thực hiện CTTG là một trong những nhiệm vụ chính trị thường xuyên của Quân đội ta. Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng đã xác định: "Thực hiện công tác tôn giáo là nhiệm vụ chính trị của Quân đội, các cấp, các ngành, của mọi quân nhân"⁽¹⁾. Đây vừa

* Trung tướng, PGS. TS, Giám đốc Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

(1) Xem trang sau

là trách nhiệm chính trị thể hiện bản chất, truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ” của Quân đội, vừa là vinh dự và tình cảm “máu - thịt” quân dân đối với đồng bào các tôn giáo nước ta.

Quân đội nhân dân Việt Nam tham gia thực hiện CTTG bao gồm tổng thể các hoạt động của Quân đội theo đúng bản chất, chức năng, nhiệm vụ của mình, góp phần vào thực hiện CTTG của cả hệ thống chính trị, nhằm bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của nhân dân và quân nhân, tạo điều kiện để đồng bào các tôn giáo cùng phát triển; cùng cố, tăng cường đoàn kết tôn giáo, đoàn kết giữa người có tôn giáo và người không theo tôn giáo, giữa người theo các tôn giáo khác nhau trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Mặt khác, Quân đội tham gia thực hiện CTTG chính là tham gia xây dựng cơ sở chính trị - xã hội trên địa bàn, xây dựng thể trận an ninh nhân dân, cùng cố và tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết quân dân, góp phần xây dựng Quân đội vững mạnh toàn diện trong thời kỳ mới.

2- Những năm qua, Quân đội nhân dân Việt Nam đã chủ động, tích cực tham gia thực hiện CTTG của Đảng, Nhà nước và đạt được nhiều thành tựu quan trọng.

Trước hết, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam đã thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo và hướng dẫn toàn quân quán triệt, triển khai thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về CTTG. Ngay sau khi có Nghị quyết số 24-NQ/TW, ngày 16-10-1990, của Bộ Chính trị khóa VI, “Về tăng cường công tác tôn giáo trong tình hình mới”, Đảng ủy Quân sự Trung ương (nay là Quân ủy Trung

ương) đã ban hành Chỉ thị số 36/ĐUQSTW, ngày 23-2-1999, “Về tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo Quân đội thực hiện công tác tôn giáo trong tình hình mới”. Tiếp theo là các văn bản quan trọng như: Chương trình hành động số 3181/BQP, ngày 18-8-2003, của Bộ Quốc phòng, về thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 7 khóa IX “Về công tác tôn giáo”; Chỉ thị số 1006-CT/QUTW, ngày 27-9-2019, của Quân ủy Trung ương, “Về tiếp tục đổi mới và tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo Quân đội thực hiện công tác tôn giáo trong tình hình mới”;...

Trên cơ sở đó, toàn quân đã thống nhất triển khai tham gia thực hiện CTTG trong tình hình mới và đạt được nhiều kết quả quan trọng như sau:

Một là, chủ động, tích cực tham mưu với Đảng, Nhà nước; tham mưu, phối hợp với cấp ủy, chính quyền và các đoàn thể nhân dân ở địa phương thực hiện CTTG và chính sách tôn giáo có hiệu quả.

Đây là thành tựu nổi bật của Quân đội trong tham gia thực hiện CTTG thời gian qua. Ở cấp chiến lược, trên cơ sở tổng hợp, đánh giá, phân tích và dự báo tình hình tôn giáo ở Việt Nam và căn cứ vào kết quả thực hiện CTTG của Quân đội, của các địa phương, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng đã tham mưu chiến lược, đóng góp ý kiến vào các dự thảo nghị quyết, chỉ thị của Đảng, các chiến lược, kế hoạch, chương trình, đề án, dự án phát triển kinh tế - xã hội và tăng cường quốc phòng, an ninh của Nhà nước. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan Trung

(1) Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam: Hướng dẫn số 456/HD-CT, ngày 27-10-2010, “Về việc tiếp tục tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo Quân đội thực hiện công tác tôn giáo trong tình hình mới”. Hà Nội, tr. 5

ương, như Ban Dân vận Trung ương, Ban Tôn giáo Chính phủ,... để nghiên cứu, tham mưu, đề xuất với Bộ Chính trị, Ban Bí thư ban hành các văn bản chỉ đạo công tác dân vận, CTTG. Tăng cường phối hợp đề xuất với Đảng, Nhà nước các chủ trương, chính sách, giải pháp để định hướng tư tưởng và chỉ đạo giải quyết tình hình phức tạp ở cơ sở, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội, tạo sự đồng thuận trong nhân dân, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Khi có những vụ việc phức tạp xảy ra ở vùng có đông đồng bào tôn giáo, quân đội đã chủ động chỉ đạo cơ quan, đơn vị nắm chắc tình hình; tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước chỉ đạo các địa phương xây dựng các phương án xử lý, điều hành, phối hợp, phát huy sức mạnh tổng hợp giữa các lực lượng trên địa bàn xử lý nhanh, hiệu quả các vụ việc phức tạp về tôn giáo.

Các cơ quan, đơn vị trong toàn quân, nhất là các cơ quan, đơn vị bộ đội địa phương và bộ đội biên phòng, các đoàn kinh tế - quốc phòng thường xuyên nắm chắc tình hình tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn đóng quân; chủ động tham mưu, đề xuất và phối hợp với cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể nhân dân ở địa phương và các lực lượng khác tiến hành CTTG trên địa bàn. Nội dung tham mưu, đề xuất, phối hợp với địa phương tập trung vào đây mạnh công tác tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân; tổ chức thực hiện tốt đường lối, chính sách tôn giáo và CTTG của Đảng, Nhà nước; các chủ trương, biện pháp nâng cao đời sống đồng bào các tôn giáo; cộng tác quản lý nhà nước về đất đai liên quan đến tôn giáo, các cơ sở thờ tự; việc tổ chức các hoạt động tôn giáo theo đúng pháp luật,...

Các cơ quan, đơn vị quân đội trên địa bàn đóng quân còn tích cực tham mưu, phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương thực hiện nhiều chủ trương, biện pháp tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc liên quan đến tôn giáo, giải quyết những vụ việc phức tạp về tôn giáo; các phương thức, biện pháp đấu tranh ngăn chặn, làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn lợi dụng tôn giáo của các thế lực thù địch, góp phần giữ vững khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Hai là, thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, vận động đồng bào các tôn giáo thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Các cơ quan đơn vị quân đội luôn quán triệt và nhận thức đúng đắn quan điểm: Nội dung cốt lõi của CTTG là công tác vận động quần chúng. Do vậy, những năm qua, cấp ủy, chỉ huy cơ quan, đơn vị các cấp chủ động phối hợp với các địa phương đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân vùng có đông đồng bào theo tôn giáo trên cả nước. Theo đó, công tác vận động đồng bào tôn giáo là nhiệm vụ chính trị thường xuyên của cấp ủy, chính ủy (chính trị viên), người chỉ huy, cơ quan chính trị các cấp và mọi quân nhân, nhằm góp phần thực hiện thắng lợi đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước.

Nội dung tuyên truyền, phổ biến đến quần chúng nhân dân, mọi cán bộ, đảng viên, các chức sắc, chức việc, nhà tu hành và tín đồ tôn giáo trước hết là chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, trong đó, trọng tâm là chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo và CTTG; các kế hoạch, chương trình, dự án phát triển kinh

tế - xã hội của Trung ương và địa phương; các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Tăng cường tuyên truyền cho quần chúng nhân dân và đồng bào các tôn giáo về tinh thần yêu nước, ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; hiểu rõ âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch và hoạt động của các phần tử tôn giáo cực đoan; tiến hành các hoạt động tôn giáo theo đúng chính sách, pháp luật.

Hình thức, biện pháp tuyên truyền, vận động chức sắc, chức việc và tín đồ các tôn giáo được cán bộ, chiến sĩ thực hiện một cách đa dạng, linh hoạt, trong đó, luôn thực hiện tốt phương châm “bốn bám, bốn cùng” với nhân dân ở cơ sở. Hầu hết các cơ quan, đơn vị đã chú trọng đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền, vận động phù hợp với đặc điểm sinh hoạt và tổ chức của từng tôn giáo, từng đơn vị, bằng nhiều hình thức phong phú, đa dạng. Vì vậy, lực lượng quân đội đã được cấp ủy, chính quyền địa phương các cấp tin cậy và đánh giá cao trong công tác tuyên truyền, vận động đồng bào các tôn giáo. Hàng vạn lượt cán bộ, chiến sĩ đã xuống cơ sở, đến với đồng bào các tôn giáo, tiến hành công tác vận động quần chúng.

Ba là, tích cực tham gia xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở, phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh ở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo.

Xuất phát từ thực trạng hệ thống chính trị ở cơ sở vùng tôn giáo còn có những hạn chế, bất cập, các cơ quan, đơn vị quân đội trên địa bàn đã chủ động tham mưu, phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương và tích cực tham gia xây dựng cơ sở chính trị vùng có đông đồng bào theo tôn giáo, nhất là ở những

địa bàn trọng điểm, chiến lược, như Tây Bắc, Tây Nguyên, Tây Nam Bộ. Tập trung tham mưu, phối hợp với địa phương cùng cố, kiện toàn cấp ủy, tổ chức đảng, tổ chức chính quyền và các đoàn thể nhân dân tại các xã, thôn, bản; bồi dưỡng, nâng cao năng lực lãnh đạo, điều hành của cấp ủy, chính quyền, năng lực hoạt động của các đoàn thể nhân dân ở cơ sở. Tham mưu, giúp cấp ủy cơ sở bồi dưỡng cán bộ, bồi dưỡng, phát triển đảng viên, phát triển đoàn viên, hội viên cho các đoàn thể nhân dân; xóa tình trạng “trắng” về tổ chức đảng, đảng viên ở các thôn, bản vùng có đông đồng bào theo tôn giáo. Lực lượng bộ đội địa phương và bộ đội biên phòng tham mưu có hiệu quả, giúp chính quyền cơ sở trong quản lý các hoạt động tôn giáo, không để xảy ra các vụ việc phức tạp; phối hợp với địa phương xây dựng lực lượng cốt cán phong trào trong tôn giáo và phát huy vai trò của họ trong xây dựng cơ sở chính trị. Tổ chức phân công cán bộ tăng cường xuống cơ sở tham gia xây dựng hệ thống chính trị. Trong giai đoạn 1999 - 2019, Quân đội tham gia cùng cố, xây dựng 8.924 lượt tổ chức đảng, cùng cố tổ chức chính quyền ở 5.968 lượt xã và cùng cố 28.136 lượt tổ chức đoàn thể nhân dân. Tính riêng Quân khu 2, đã cử cán bộ tăng cường xuống cơ sở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo là 2.594 người; bồi dưỡng hàng trăm cốt cán phong trào trong tôn giáo.

Về tham gia phát triển kinh tế - xã hội, các cơ quan, đơn vị trong toàn quân thường xuyên tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội gắn với củng cố quốc phòng, an ninh vùng có đông đồng bào theo tôn giáo. Tích cực tham gia phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông

thôn mới vùng có đông đồng bào theo tôn giáo với những nội dung, chỉ tiêu cụ thể. Vận động đồng bào các tôn giáo thực hiện tốt các phong trào, các cuộc vận động lớn của Đảng, Nhà nước và địa phương, như cuộc vận động xóa đói, giảm nghèo, các phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”, “Họ đạo gương mẫu”,...

Các cơ quan, đơn vị quân đội đã phát huy thế mạnh của mình, huy động các nguồn lực hiện có, tích cực tham gia phát triển kinh tế - xã hội ở vùng tôn giáo với các hoạt động nổi bật là: củng cố, xây dựng kết cấu hạ tầng (trường, trạm, đường giao thông, làm đường điện); nạo vét kênh, mương; khai hoang làm ruộng nước; giúp dân định canh, định cư, ổn định đời sống, di, giãn dân ra khu vực biên giới; khuyến nông, khuyến lâm; hỗ trợ giống, vốn, vật tư,... Cùng với đó, các cơ quan, đơn vị hăng hái tham gia các hoạt động từ thiện “dền ơn đáp nghĩa”, như thăm, tặng quà cơ sở thờ tự và cốt cán tôn giáo, các đối tượng chính sách, tặng sổ tiết kiệm, làm nhà tình nghĩa trao tặng đồng bào. Chủ động phối hợp với chính quyền địa phương xây dựng đời sống văn hóa mới trong cộng đồng, phát huy các giá trị văn hóa đạo đức tốt đẹp của các tôn giáo, địa phương, dân tộc. Tích cực tham gia công tác giáo dục ở vùng tôn giáo, như xây, sửa trường, lớp, tặng sách vở và đồ dùng học tập; vận động học sinh trở lại trường, lớp... Lực lượng quân y tích cực thăm khám, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân vùng tôn giáo, phát huy mô hình trạm xá quân dân y kết hợp.

Về tham gia củng cố quốc phòng, an ninh, cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị quân đội thường xuyên tham mưu, phối hợp với địa phương và các lực lượng trong xây

dựng thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân, xây dựng khu vực phòng thủ vùng chắc ở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo. Tăng cường bám, nắm địa bàn, trao đổi thông tin, dự báo tình hình để giúp địa phương thực hiện tốt nhiệm vụ quốc phòng, an ninh; xây dựng các phương án tác chiến trị an; xây dựng khu vực phòng thủ. Phối hợp với địa phương thực hiện tốt công tác bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho hàng vạn chức sắc, chức việc, nhà tu hành và những người có uy tín trong tôn giáo. Hằng năm, các cơ quan quân sự địa phương làm tốt công tác tham mưu, củng cố, huấn luyện lực lượng dân quân tự vệ và dự bị động viên ở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo. Thực tế cho thấy, lực lượng quân đội cùng với lực lượng công an luôn đóng vai trò nòng cốt trong bảo đảm quốc phòng, an ninh ở vùng tôn giáo thời gian qua.

Bốn là, quán triệt và thực hiện tốt chủ trương, chính sách tôn giáo và công tác tôn giáo của Đảng, Nhà nước trong nội bộ Quân đội.

Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thực hiện đúng quan điểm của Đảng, chính sách của Nhà nước đối với quân nhân có đạo, gốc đạo trong nội bộ Quân đội. *Một mặt*, cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị làm tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục cho mọi cán bộ, chiến sĩ có những hiểu biết về tôn giáo; các chủ trương, chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước. *Mặt khác*, thường xuyên chú trọng công tác tuyên sinh, tuyên quân ở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo, bảo đảm đúng đối tượng, tiêu chuẩn, chất lượng,

Trong thời gian tại ngũ, quân nhân theo tôn giáo, đã từng theo tôn giáo được lãnh đạo, chỉ huy cơ quan, đơn vị quan tâm quản lý, giáo dục, rèn luyện; bố trí, sử dụng trong công tác cán bộ; bồi dưỡng và phát triển đảng viên, đoàn viên theo đúng quy định của trên để phục vụ trong Quân đội và tạo nguồn cán bộ cho địa phương. Lãnh đạo, chỉ huy cơ quan, đơn vị các cấp chăm lo xây dựng quan hệ đoàn kết gắn bó, giúp nhau cùng tiến bộ giữa quân nhân theo tôn giáo và quân nhân không theo tôn giáo trong từng cơ quan, đơn vị. Chú ý phát huy vai trò của quân nhân có đạo trong công tác vận động quần chúng ở vùng tôn giáo. Phối hợp với các địa phương làm tốt công tác quản lý, bố trí, bồi dưỡng, sử dụng, tạo nguồn cốt cán cho địa phương, cơ sở, nơi có đông đồng bào các tôn giáo sinh sống. Nhiều quân nhân theo tôn giáo sau khi hoàn thành nghĩa vụ quân sự trở về địa phương, là nòng cốt trong các phong trào thi đua ở địa phương, cơ sở.

Năm là, tham gia giải quyết có hiệu quả những vấn đề phức tạp ở vùng có đông đồng bào tôn giáo, góp phần đấu tranh làm thất bại các hoạt động lợi dụng tôn giáo chống phá cách mạng Việt Nam.

Trong thời gian qua, tình hình tôn giáo và hoạt động truyền đạo ở Việt Nam có những diễn biến phức tạp, có nhiều hoạt động lợi dụng tôn giáo để chia rẽ lương - giáo, kích động quần chúng tin đồ, gây ra các vụ việc phức tạp về tôn giáo. Trước tình hình đó, các cơ quan, đơn vị quân đội, căn cứ vào quy chế phối hợp liên tịch, đã làm tốt công tác tham mưu và phối hợp với địa phương cùng các lực lượng trên địa bàn chủ động phát hiện, ngăn chặn, đấu tranh làm thất bại các hoạt động lợi dụng vấn đề tôn giáo để chống phá

Đảng, Nhà nước và chính quyền địa phương. Cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị luôn chủ động, kịp thời tham mưu, phối hợp với địa phương giải quyết các vụ việc phức tạp liên quan đến tôn giáo, không để hình thành "điểm nóng". Trong quá trình tham gia, các cơ quan, đơn vị thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể nhân dân ở địa phương và các lực lượng khác dự báo, đánh giá đúng tình hình, các âm mưu, thủ đoạn lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để chống phá ta của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị. Từ đó, các đơn vị kịp thời phối hợp, trao đổi thông tin, tham mưu cho địa phương vùng có đông đồng bào tôn giáo xây dựng các kế hoạch, phương án bảo vệ an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội sát với thực tiễn; tham gia cùng địa phương giải quyết các tình huống phức tạp, các vụ việc liên quan đến tôn giáo theo đúng phương châm, nguyên tắc, không để các thế lực thù địch lợi dụng vu cáo, xuyên tạc, tránh bị động, bất ngờ.

Quân đội đã tham gia giải quyết, ngăn chặn có hiệu quả hàng nghìn vụ việc phức tạp về tôn giáo, các hoạt động tôn giáo trái pháp luật, lôi kéo quần chúng, kích động thành lập "Nhà nước Đê-ga", "Nhà nước Mông"... Với ý chí quyết tâm cao, cán bộ, chiến sĩ quân đội tham gia ngăn chặn, dập tắt các âm mưu, hoạt động lợi dụng tôn giáo của các thế lực thù địch, góp phần củng cố "thế trận lòng dân", bảo đảm quốc phòng, an ninh ở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo.

3- Từ những thành tựu, hạn chế của việc Quân đội tham gia thực hiện CTTG thời gian qua, nhất là qua sơ kết, tổng kết việc tham gia thực hiện CTTG ở các cơ quan, đơn vị trong toàn quân, nhiều bài học kinh nghiệm

đã được rút ra để trên cơ sở đó, tiếp tục nâng cao hiệu quả của việc Quân đội tham gia thực hiện CTTG trong thời gian tới. Đó là các bài học kinh nghiệm:

Thứ nhất, thường xuyên quán triệt, nâng cao nhận thức cho cấp ủy, chỉ huy cơ quan, đơn vị các cấp và mọi cán bộ, chiến sĩ về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với tôn giáo và công tác tôn giáo trong tình hình mới. Đây là vấn đề có tính nguyên tắc trong tham gia thực hiện CTTG của các cơ quan, đơn vị quân đội, làm cho mọi tổ chức, lực lượng trong Quân đội và toàn thể cán bộ, chiến sĩ giữ vững định hướng chính trị, tạo sự thống nhất cao trong nhận thức và hoạt động tham gia thực hiện CTTG ở nước ta hiện nay.

Thứ hai, phát huy vai trò của cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị quân đội trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện CTTG. Cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị chính là chủ thể trực tiếp triển khai, tổ chức thực hiện CTTG tại cơ quan, đơn vị mình. Thực tiễn chỉ ra rằng, sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị là nhân tố quyết định chất lượng, hiệu quả thực hiện CTTG.

Thứ ba, thường xuyên nắm chắc tình hình, chủ động tham mưu, phối hợp với cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể nhân dân ở địa phương và các lực lượng khác trong thực hiện CTTG. Bởi cấp ủy, chính quyền địa phương các cấp là chủ thể lãnh đạo, quản lý và tổ chức thực hiện CTTG trên địa bàn. Trong quá trình tham gia CTTG, các cơ quan, đơn vị quân đội phải đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp trên và của cấp ủy, chính quyền địa phương. Các cơ quan, đơn vị quân đội cần nắm chắc tình hình địa bàn, chủ động tham mưu, phối hợp chặt chẽ

với cấp ủy, chính quyền địa phương và các lực lượng khác để phát huy sức mạnh tổng hợp trong thực hiện CTTG.

Thứ tư, chú trọng đổi mới hình thức, biện pháp tiến hành công tác dân vận ở vùng có đông đồng bào theo tôn giáo cho sát hợp với thực tiễn. Kinh nghiệm chỉ ra rằng, để tham gia thực hiện CTTG có hiệu quả, đòi hỏi các cơ quan, đơn vị quân đội phải thường xuyên đổi mới hình thức, biện pháp công tác dân vận cho phù hợp với đặc điểm tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn.

Thứ năm, quan tâm bồi dưỡng phẩm chất, năng lực tiến hành công tác tôn giáo cho cán bộ, chiến sĩ. Đây là bộ phận trực tiếp tiến hành CTTG, quyết định chất lượng, hiệu quả tham gia thực hiện CTTG. Do đó, cấp ủy, chỉ huy đơn vị các cấp phải thường xuyên quan tâm, củng cố, kiện toàn cơ quan dân vận, bồi dưỡng phẩm chất, năng lực tiến hành công tác tôn giáo cho cán bộ, chiến sĩ, nhất là lực lượng làm công tác dân vận.

Hiện nay, toàn quân đang tiếp tục đẩy mạnh thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo và công tác tôn giáo, nhất là Chỉ thị số 18-CT/TW, ngày 10-1-2018, của Bộ Chính trị, "Về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa IX về công tác tôn giáo trong tình hình mới", Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016. Phát huy những thành tựu đạt được, các cơ quan, đơn vị quân đội cần vận dụng những bài học kinh nghiệm để nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện CTTG trong tình hình mới, góp phần tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, giữ vững ổn định chính trị, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. □